

Ouwe-Sylster voedselbos smakelijke beleving voor jong en oud

De totstandkoming van het Ouwe-Sylster voedselbos heeft heel wat voeten in aarde gehad. Ook al waren Gemeente Waadhoeke, Provincie en Staatsbosbeheer vanuit eigen zienswijze enthousiast en meegaand over de plannen van initiatiefnemer Jan de Vries, daarmee was de realisatie van het voedselbos nog geen appeltje eitje. Net als de groei van een boom, bleek geduld uiteindelijk een schone zaak. Aan het geduld dat ook nog eens door corona op de proef werd gesteld, kwam vrijdag 29 oktober eindelijk een einde.

Tijdens een feestelijke bijeenkomst planten wethouder Dijkstra (Waadhoeke) en Jeffrey Huizinga (Staatsbosbeheer) een walnootboom op de heuvel, waarmee het voedselbos officieel is geopend.

Opleidingsopdracht

Gedurende zijn opleidingsjaar Permacultuur (PDC) moest Ouwe-Sylster Jan de Vries met een project aan de slag. Hij had ervoor kunnen kiezen om iets in z'n eigen tuin te doen, echter koos de geboren St. Jabuurster voor het bos dat op steenworp afstand van zijn huis ligt. Jan: "Omdat'k fon dat d'r wel wat meer met 't bos gebeure kon. En dat leek my leuk om dêr 'n plan foor te maken". De plannen werden uitgewerkt en nu zes jaar later ziet het bos eruit zoals de bedenker dat op zijn netvlies had en heeft. "'t Bos mot mînsen ant dinken setten over hoe at wy met onse foedselfoorsiening omgaan. En, dat wy weer wat selsfoorsienender worre motte in ôns regio". Maar niet minder belangrijk vindt De Vries het sociale aspect van het voedselbos: "De krimp feroorzaakt dat d'r steeds minder kontaktmominten binne, fooral in klaine gemeenskappen. Middenstand en winkels ferdwine, werdeur dat fersterkt wort". Het doet de voorzitter van het voedselbos van Ouwe-Syl dan ook deugt dat de opening en open dag goed bezocht zijn.

Schoolkinderen planten fruitbomen

Met de komst van de zon aan de strakblauwe hemel, verschijnen vrijdagmorgen om even na 08.30 uur ook groepen 1, 2 en 3 van SWS De Syl bij de ingang van het voedselbos. Daar worden ze opgewacht door Jan de Vries, die in duidelijke begrijpbare bewoording uitleg geeft over de functie en het belang van het voedselbos. Iets wat hij in de loop van de

morgen ook voor de groepen, 4, 5, 6 en 7 en 8 herhaalt. De schoolkinderen zijn er met reden, per groep mogen ze een fruitboom in het voedselbos planten.

Eerst zelf een gat graven, vervolgens de boom planten en het gat met modder aanvullen, dit alles onder toezicht oog van 'de baas van het voedselbos', zoals de kinderen Jan zien.

Tot slot worden de kleine afgezaagde ringen van een tak - met daarop de namen van de planters - aan de paal geschroefd, die steun moet bieden aan het nog iele takje. Zo blijven de kinderen verbonden met dit unieke bos én kunnen ze de groei van hun boom zo vaak blijven volgen als ze willen.

Roodkapjes op zoek naar de wolf

Tijdens de boswandeling wordt duidelijk dat er een wolf in het voedselbos is gesignaleerd. Onder aanvoering van een viertal roodkapjes en een echte gewapende jager wordt de zoektocht naar de verstopte wolf ingezet. De groep nadert het gehuil van de wolf, en dan opeens schrikken de kinderen. Plots staan ze oog in oog met de grote boze wolf, wat maakt dat enkele kinderen toch even de schrik moeten verwerken. De jager grijpt de wolf in zijn kraag en verzekert de kinderen dat ze niet angstig hoeven te zijn. Wanneer daarna duidelijk wordt dat de wolf de naam

Jacob draagt en nog Bildts praat ook, verandert het moment van angst in hilariteit.

Naast de boomplantessie worden door groep 7 en 8 ook bloembollen geplant, die volgend voorjaar kleur aan de groene bult moeten geven.

Aan het einde van het bezoek aan het voedselbos, mogen de kinderen een tasje met educatieve informatie en een appel meenemen.

Enthousiasme alleen onvoldoende voor snelheid proces

Rond de klok van 14.00 uur verschijnen enkele tientallen genodigden bij de partytent, die na een bakje koffie en een heerlijk hapje worden opgewarmd met het 'Bildtstars en Eigenheimers' lied (Sense of Place) van Jan de Vries (zang) en Ruben Bus (bas). De avond voor de opening ploft De Vries na een drukke dag voorbereiding op de bank neer en checkt zijn social media: "Ik kreeg op facebook een herinnering fan jaren werom, dat ik op 28 oktober 2016 myn Permacultuur (PDC) certificaat haalt hè.

Der ston bij dat 't moai weze sou dat dut realiseerd worre kin. En nou staan wy hier fandaag en is 't realiseerd. Dat is fantastys en geeft een heel moai foldaan gefoel. Wy hadden al gau 20 frijwilligers, dorpsbelang waar anthoesjast en de gemeente (Jan van Buiten) het ôns heel feul holpen. Dêr ontbrak 't niet an". Toch bleek het geen gemakkelijke bevalling weet Jan: "Wy hadden met drie pertijen te maken, Staatsbosbeheer, de Gemeente en de Provînsy. At je an soks beginne realiseer je niet wêr at je in terecht komme. Alle ôfsonderlike partijen waren anthoesjast, elkeneen wou dat dut plan realiseerd sou worre".

Echter toen de regels vanuit de verschillende disciplines op elkaar af moesten worden gestemd, kwamen er kinken in de kabel. De één durfde geen beslissing voor de ander te nemen, het liep soms vast in regelgeving. Gelukkig kwam alles goed en op 2 november 2020 ging de schep in de grond en kon er zelfs nog wat geplant worden. "Danksij de inset fan de feule frijwilligers is alles goed kommen", besluit de trotse voorzitter zijn openingswoord.

Planten walnootboom

Enige momenten na het openingswoord planten wethouder Jan Dijkstra en Jeffrey Huizinga van Staatsbosbeheer onder toeziend oog van Jan de Vries en genodigden een walnootboom boven op de heuvel. De korte ceremonie wordt afgesloten met een plaatselijk gebrouwen vlierbessentoast, waarna de wethouder het woord neemt. Dijkstra laat ook

weten dat er aan de realisatie van het voedselbos heel wat is voorafgegaan: "Elk wil 't. 't Is 'n fantastys plan, maar op 'n gegeven momint waren wy sofeer, dat wy saaien: Motte wy wel deurgaen? Wy kinne krekt so goed ophouwe, want 't wort helemaal niks meer. Ik docht by myself, wat is ôns nou overkommen?".

Februari 2019 diende 'Stichting voedselbos' een plan in, wat tot twee keer moest worden aangepast.

Er ging de nodige tijd overheen, waarna nog allerlei vertragende factoren het project dwarsboomden, zoals: een verklaring van geen bedenkingen die er moest komen, er moest een Eco onderzoek gedaan worden, een sperwer gooide roet in het eten, er waren houtopstanden, herplantingsplicht en de vijver die niet te diep mocht zijn. Het is slechts een greep uit de vertragende factoren in de brei van regels, weet de wethouder.

Geef my 'n jaar

Nadat alle pogingen tot succes opgesoupeerd leken, trok Dijkstra begin 2020 tijdens een bijeenkomst in De Aerden Plaats aan de bel: “Dut mot âns. Geef my 'n jaar. Dan Sorge wij dat de skep de grond in kin. En dat hê wy rêden”. Doch, de grootste lof gaat út naar de ploeg die't d'r met an'e

gang waar, die't de moed d'rin houwen het. Die't sorgt hê dat it útaindlik anthoesjasme bleven is werat 't soms heel feer wegomme most. At die klup dat niet deen had, waar deze tún hier nou niet weest”.

Het goed onderbouwde plan, de vastberadenheid en het geduld van 'Stichting voedselbos Ouwe-Syl' heeft er toe geleid dat ook eigenaar Staatsbosbeheer (de grond is in erfpacht bij Waadhoeke), dit voor hun relatief onbekende maar opkomend fenomeen wilde omarmen en steunen, laat Jeffrey Huizinga weten. “Iedereen moet erachter staan wil je het tot een succes maken, en dat is hier gebeurd. Het voordeel van dit soort initiatieven is bovendien dat het verbinding brengt tussen mensen, maar ook tussen de mensen en de natuur”. De teamleider van Staatsbosbeheer spreekt de wens uit dat hij hoopt dat dit project een lang leven mag krijgen. En daar kan De Vries zich volledig achter scharen.

Tijdens de rondgang wordt aan de hand van voorbeelden het idee achter een voedselbos duidelijk gemaakt, en worden tips over en weer uitgewisseld. De prachtig zonovergoten oktoberdag wordt met een 'n 'happy en snappy' afgesloten.

Open dag “Kijk een pissebed”!

Dat het kan verkeren met de weersgesteldheid in het hoge noorden blijkt zaterdag 30 oktober, het is guur en nat. Een en ander heeft vast en zeker invloed op de bezoekersaantallen gehad, toch laten de echt geïnteresseerden zich niet van een bezoek weerhouden. En tussen de buien door wordt, naast de twee rondleidingen, de opening gevierd met voor de koud geworden bezoekers ‘hite poeier út ‘e ketel’.

De jongste kinderen gaan met juf Irene het bos in voor een speurtocht naar kleine levende organismen die zich in de grond en onder de afgezaagde boomstammen verschuilen. Met een glazen potje in de hand en een klein schepje, wordt druk gezocht naar de minuscuul kruipende diertjes: “Kijk een pissebed”, roept een jongetje verbaasd. De vangst gaat voorzichtig in het glazen potje en gaat samen met het minislakje mee voor microscopisch onderzoek.

Het publiek wordt in de gelegenheid gesteld zelf bomen te planten, waar ruim gebruik van wordt gemaakt. Monique Wijffels grijpt de gelegenheid aan om het voedselbos een cadeau aan te bieden in de vorm van twee bijzondere appelbomen, die een mooi plekje aan de rand van de hartvormige vijver krijgen.

Het stichtingsbestuur, bestaande uit Jan, Erik Heere, Mirjan van Veen, Kisten Zwijnenburg, Jacob Rodenhuis en Djoke Bierma, ziet vol tevredenheid terug op de twee openingsdagen. Met een arsenaal aan vrijwilligers ziet de toekomst van het Sylster voedselbos er bovendien positief uit.